

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน : กรณีศึกษา สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย” มีวิธีการศึกษา 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากข้อมูลข่าวสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ เว็บไซต์ รวมถึงเอกสารอื่น ๆ โดยการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การศึกษาภาคสนาม (Field Survey) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการออกภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่กำหนด ในที่นี้คือ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ศึกษาเฉพาะพนักงานในส่วนกลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี โดยไม่รวมถึงพนักงานที่มีการทำงานมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร เป็นไปตามฤดูกาล เป็นงานตามโครงการ หรือพนักงานที่เป็นฝ่ายบริหาร รวมทั้งสิ้น 11,036 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ ใช้ศึกษาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของศิริชัย กาญจนวาลี (อ้างถึงใน สลิน พันธุ์พินิจ, 2547, น. 133) ได้กลุ่มตัวอย่าง 276 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 จากประชากรทั้งหมด และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นโดยแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

พนักงานที่เป็นสมาชิก สหภาพและพนักงานที่ไม่เป็นสมาชิกสหภาพ และใช้ความน่าจะเป็นในการสุ่ม ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง

สถานภาพการเป็นสมาชิก สหภาพ	ประชากร	ตัวอย่าง (ร้อยละ2.5)
เป็นสมาชิก	7,100	178
ไม่เป็นสมาชิก	3,936	98
รวม	11,036	276

ที่มา: สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2549

เครื่องมือในการเก็บข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามสำหรับการวิจัยนี้มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดและปลายปิด ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1

ข้อมูลทั่วไป เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถาบันการศึกษา สถานภาพสมรส และปัจจัยด้านงาน ได้แก่ ตำแหน่งงาน ระยะเวลาปฏิบัติงาน ระดับการปฏิบัติงาน และรายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด รวม 8 ข้อ

ส่วนที่ 2

คำถามที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิก แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเฉพาะบุคคล ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิก รวม 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการตระหนักในคุณค่าของบทบาทสหภาพแรงงาน ได้แก่ บทบาทการให้ความช่วยเหลือ บทบาทของผู้นำ การเงินของสหภาพ บทบาทการปกป้องสิทธิประโยชน์ รวม 22 ข้อ

การให้คะแนนการวัดระดับความคิดเห็นของผู้ตอบคำถาม ผู้ศึกษาให้คะแนนการวัด โดยแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

เห็นด้วยมาก	ระดับคะแนน 3
เห็นด้วยปานกลาง	ระดับคะแนน 2
เห็นด้วยน้อย	ระดับคะแนน 1
ไม่มีผล	ระดับคะแนน 0

ใช้การวัดแบบอิงเกณฑ์ในการหาอันดับภาคชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันดับภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{3-0}{4} \\ &= 0.75 \end{aligned}$$

ช่วงของคะแนนเฉลี่ยใช้เป็นเกณฑ์สำหรับการแปลผล 4 เกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.26-3.00	หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจมาก
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.25	หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจบางส่วน
ค่าเฉลี่ย 0.76-1.50	หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 0.00-0.75	หมายถึง ไม่มีผลต่อการตัดสินใจ

ส่วนที่ 3

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยในทุกด้าน โดยเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่

การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

- นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาภายในและอาจารย์ที่ปรึกษาภายนอก เพื่อตรวจสอบให้แบบสอบถามมีความตรงในเชิงเนื้อหา (Contents Validity) และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้เหมาะสม
- ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (Pre-Test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง โดย

สู่ความน่าจะเป็น จำนวน 40 ชุด แล้วนำมาคำนวณหาความน่าเชื่อถือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ผลของความเที่ยงตรงของแบบสอบถามที่คำนวณได้เท่ากับ 0.929

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้การแจกแบบสอบถาม โดยขอหนังสืออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพัฒนาแรงงานและสวัสดิการ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เพื่อใช้ในการขอความอนุเคราะห์จากผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงานที่เป็นกลุ่มตัวอย่างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 ด้วยตนเอง จากพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เฉพาะพนักงานในส่วนกลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี โดยไม่รวมถึงพนักงานที่ทำงานมีลักษณะเป็นครั้งคราว เป็นการจร เป็นไปตามฤดูกาล เป็นงานตามโครงการ ซึ่งผู้สอบถามสามารถเก็บแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนที่กำหนดคือ 250 คน คิดเป็นร้อยละ 90.6 จากนั้นจึงใช้แบบสอบถามที่ได้มีการทดสอบความเชื่อมั่นแล้วเป็นเครื่องมือ ซึ่งแบบสอบถามทุกชุดมีความสมบูรณ์ครบถ้วนหลังจากผ่านการตรวจสอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าสถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานในองค์กร
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สำหรับการดูการกระจายน้ำหนักของคำตอบในแต่ละข้อ
4. การทดสอบความเป็นอิสระของตัวแปร (Independent Test) สำหรับตัวแปรด้านปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านงานกับสถานภาพการเป็นสมาชิกฯ

5. การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย กรณี 2 ประชากรที่เป็นอิสระจากกัน (t-test) สำหรับการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นและไม่เป็นสมาชิกฯ ต่อการตระหนักในคุณค่าของบทบาทสหภาพแรงงาน